

DOI No: <http://dx.doi.org/10.29228/Joh39689>

Makale Türü: Araştırma makalesi
Geliş Tarihi: 11.11.2019
Yayın Tarihi: 31.12.2019

Article Type: Research article
Submitted: 11.11.2019
Publishing date: 31.12.2019

Atıf Bilgisi / Reference Information

Durukoğlu, S. (2019). Yeni Bir Roman Tekniği “İleriye Gidiş Tekniği” ve Varoluş Gerekeçleri. *Journal of History School*, 43, 1909-1918.

YENİ BİR ROMAN TEKNİĞİ “İLERİYE GİDİŞ TEKNİĞİ” VE VAROLUŞ GEREKÇELERİ

Salim DURUKOĞLU¹

Öz

Sanatsal düzlemde eklemeler ve çıkarmalar yapsa da hayatı takip ve taklit eden roman türü, doğası gereği bütün zaman yapılarına ve kalıplarına açık olmak zorundadır. Romana ilahi bakış açısı ve Tanrısal anlatıcı olarak yani yarattığı dünyanın “Tanrı”sı olarak konumlanan yazar, geçmiş, şimdiki ve gelecek zaman dilimleri içinde özgürce hareket edebilir. Yazarın anlatı zamanından, şimdiki zamandan koparak geçmişe gittiği ve geçmişini anlattığı zamanları teknik olarak ifade etmek için “geriye dönüş tekniği” ifadesi; tersini yaptığı, geleceğe gidip şimdiki zamana döndüğü zamansal sıçramaları ifade etmek için de “ileriye gidiş tekniği” ifadesi kullanılmaktadır. Geriye dönüş tekniğinin içinde de saklı olan ileriye gidiş tekniğini irdelediğimiz bu çalışma, bir romandan seçilen metinlerden hareketle, roman teorisi kitaplarında yer almayan bu tekniğin varlığını, kullanıldığını ve kullanılma biçimlerini, roman türüne etkilerini ve katkılarını somutlamak, roman teorisi kitaplarında yer almasını önermek amacına matuftur. Nitel araştırma tekniklerinden doküman analizi tekniğinin kullanıldığı çalışmada ileriye gidiş tekniğinin, geleneksel, modernist ve postmodernist romanlarda sıkça kullanılan bir teknik olduğu, roman gerçek hayat ilişkisini sağlamlaştırdığı, romana hareket, renk ve zenginlik kattığı; zaman ögesinin bütüncül olarak romanda temsilini sağladığı, olayların daha iyi anlaşılmasına katkı sunduğu, karakterlerin daha iyi tanınmasına aracılık ettiği, varlığının dil bilgisi yapıları veya yönlendirici söz kalıpları üzerinden açığa çıktığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sanat, edebiyat, roman, teknik, ileriye gidiş tekniği, geriye dönüş tekniği.

¹ Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilgiler Eğitimi ABD,
salim.durukoglu@inonu.edu.tr, [Orcid: 0000-0002-2429-7609](https://orcid.org/0000-0002-2429-7609)

A New Novel Technique “Forward Technique” and Its Existence Reasons

Abstract

Even though it makes additions and subtractions on the artistic level, the type of novel that follows and imitates life has to be open to all time structures and patterns by its nature. The author, who is positioned as the Divine perspective of the novel and the “God” in the world he created, that is, as the Divine narrator, is able to move freely in past, present and future periods. “The technique of return” is used to technically express the times when the author breaks away from the narrative time and goes back to the past and tells the past; the term “forward-going technique” is used to express the temporal jumps to which it does the opposite and goes back to the present. This study, in which we examine the forward-going technique, which is also hidden in the backward technique, aims to concretize the existence, use and usage of this technique which is not included in the novel theory books, and its effects on the genre and contributions of the novel. In the study, document analysis technique, which is one of the qualitative research techniques, is used as a technique that is used frequently in traditional, modernist and postmodernist novels, it strengthens the real life relationship and adds movement, color and richness to the novel; It was concluded that the element of time provided a holistic representation of the novel, contributed to a better understanding of the events, mediated the recognition of the characters better, and its existence was revealed through grammatical structures or guiding word patterns.

Keywords: Art, literature, novel, technique, forward technique, return technique.

GİRİŞ

“Şeyh Efendi’nin yanında oturan Hasan Efendi, haremdeki genç kadının, karnında kendisinin müstakbel karısını taşıdığını bilmiyordu o zamanlar; herkese olduğu gibi Hasan Efendi için de gelecek bir sırdı ve Osman’ın Beyoğlu’nun arka sokaklarında tanıştığı dişsiz adamın söylediği gibi ‘geleceği yalnızca Tanrılarla yazarlar bilirlerdi, kaderi onlar yapar onlar bozardı’ ve Tanrılarla yazarların Hasan Efendi’ye çizdiği kaderde, birkaç oda ötedeki bir kadının karnındaki su dolu torbada büyüyen bir bebek ona karı olarak yazılmıştı. Hasan Efendi kendi geleceğinden habersiz Şeyhine o gün olanları anlatmaya başladı;...” (Altan, 2006:69-70)

Yarası iyileşse bile izi kalmasından hareketle aşkı kılıç yarasına benzeten bir romandan alınan bu cümleler; insanla Tanrı arasındaki olası yakınlığa yahut uzaklığa ve insanın gelecek denen sırra ermeye matuf bulunduğu soylu bir çözüme, yazarların Tanrıya eşdeğer gücüne ve olanaklarına vurgu yapar. Zengin bir hayal dünyası içinde bile insan, malum / bilinen ile meçhul / bilinmeyen arasında bir yerlere sıkışmış ve çıkış yolları aramaya koyulmuş bir varlıktır. Oysa Tanrı için meçhul yoktur, çaresizlik de yoktur. O insanların

muhayyilesinde mutlak ve sonsuz iktidarın sahibidir ve bu özellikleriyle İslami terminolojide “gayb” denen geleceği bilmek ve kurgulamış olmak imtiyazının biricik temsilcisidir: “De ki: Allah’tan başka göklerde olsun yerde olsun hiç kimse gaybı bilemez. Onlar ne zaman diriltileceklerini de bilmezler.” (Kuran-ı Kerim, 2019) Kendilerine falcı, medyum, kâhin, müneccim gibi sıfatlar uygun görülen insanların varlığı ve gölgeleri bu gerçeği değiştiremez. Bu gerçeklik içindeki tek istisna yazarlardır çünkü sanatsal düzlemde yazar, yazdığı romanın Tanrı’sıdır, istediğini öldürür, istediğini güldürür, kurmaca / fiktif dünyası içinde olabildiğince muktedirdir.

Aristo’dan bu yana Tanrı’nın eliyle yazıp, diliyle konuştuğuna inanılan, içindeki Tanrı yahut melek olma içgüdüsünün çağrısına uyan, Tanrı’nın yarattığı dünyayı taklit / mimesis ile bile olsa yeni ve özgün bir dünya kurgulayan ve bu dünyanın tek – mutlak belirleyicisi olarak Tanrılığa özenen yazarlar, geleceği bilmek konusunda müstesna kişiliklerdir. Konuk yazarımızın cümlesine geri döner ve vurguyu hatırlarsak “...geleceği yalnızca Tanrılarla yazarlar bilirler.” Tanrı’nın iktidarı ile kitaplarını biçimlendirme düşünceyle, özellikle “Tanrısal Bakış Açısı ve Anlatıcı” konumuyla kurmacada yer alan yazar için, ödünçlediği yaratma iktidarını kullanırken, o parlak lügatinde “yok” diye bir sözcük / şey yoktur. Tanrı’nın erki ile yazarın erkini eşitlediğimiz zaman, zamanda yapılacak ileri ya da geri yönlü her türlü yolculuk yazar için olanaklı hale gelir.

Çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Doküman analizi, araştırılan olgu veya olgular konusunda yazılı bilgiler içeren malzemelerin çözümlenmesini kapsar. (Yıldırım ve Şimşek, 2013:217) Doküman analizi, basılı ve elektronik materyallerin incelenmesi ve değerlendirilmesini kolaylaştıran sistematik bir süreçtir (Bowen, 2009).

1. Roman Teknikleri ve Geriye Dönüş Tekniği

Hayatın kendisi gibi, izdüşümü ve iyi bir kopyası olan roman; çok boyutlu, çok katmanlı, karmaşık / kompleks yapısıyla sayısız bileşenden oluşur. Bu girift / komplike yapıyı çözümlmek için, çalışmasını yayınladığı zamana kadar roman teorisi ile ilgili yapılanları ve yayınları dikkate alan ve yeniden yorumlayan Tekin, materyal ve teknik unsurlar ana başlıklarını önerir. Materyal unsurlar ana başlığının Anlatıcı, Bakış Açısı, Vaka - Olay Örgüsü, Kişiler, Zaman, Mekân, Dil ve Üslup, Fikir şeklinde alt başlıkları vardır. Çalışmamızın ilişkili olduğu teknik unsurlar ise şunlardır:

1. Anlatma-Gösterme Teknikleri
2. Tasvir (Betimleme) Tekniği
3. Mektup Tekniği
4. Özetleme Tekniği
5. Geriye Dönüş Tekniği
6. Montaj Tekniği
7. Otobiyografik Teknik
8. Leitmotiv Tekniği
9. Diyalog Tekniği
10. İç Diyalog Tekniği
11. İç Çözümleme Tekniği
12. İç Monolog Tekniği
13. Bilinç Akımı Tekniği

Bu teknikler içinde bizim incelediğimiz “İleriye Gidiş Tekniği” yoktur. Önerilen tekniğe içerik ve çağrışım değerleri üzerinden en yakın teknik ise “Geriye Dönüş Tekniği”dir. Bütün zaman biçimlerine, birimlerine açık bir anlatı türü olan roman; daha gerçekçi bir kimlik kazanmak, yaşanan ânı tarihin/geçmişin bilgi ve belgeleriyle desteklemek, kişileri geçmişten aldığı bilgilerle anlaşılabilir ya da zengin kılmak için, karakterlerin eylemlerinin nedenlerini açıklamak ya da bir olayı anımsatarak diğer olaylarla nedensellik bağı kurmak için geriye dönüş (retrospection) tekniğinden yararlanır. (Tekin, 2001:233) İki ve ikiz tür olan roman ve sinema arasındaki geçişkenlikten hareketle geriye dönüş tekniğinin (flashback) sinemada da kullanıldığını söyleyebiliriz.

Keza bu teknik roman türünü, materyal ve teknik unsurlar ile değişik yönlerden ele alarak anlatma amacıyla yazılmış diğer kitaplarda da isim ve içerik olarak yer almaz. Şerif Aktaş’ın Roman Sanatı ve Roman İncelemesine Giriş; Milan Kundera’nın Roman Sanatı; Hüseyin Gümüş’ün Roman Dünyası ve İncelemesi, Nurullah Çetin’in Roman Çözümleme Yöntemi kitaplarında ve kaynakçaya eklediğimiz diğer teori kitaplarında bu tekniğin ismine ve içerik bilgisine yer verilmemiştir. Dolayısı ile mevcut kitapların yeni baskılarında ve bundan sonra yazılacak kitaplarda bu tekniğin yer alması gerekmektedir.

Diyebiliriz ki madem roman bütün zaman biçimlerine açık o zaman, gelecek zaman biçimlerine de açık olmalıdır ve roman daha gerçekçi bir kimlik kazanmak, yaşanan ânı geleceğın bilgi ve belgeleriyle desteklemek, kişileri gelecekten aldığı / ödünçlediğı bilgilerle anlaşılabilir ya da tutarlı kılmak, karakterlerin eylemlerinin nedenlerini açıklamak ya da bir olayı anımsatarak diğer olaylarla nedensellik bağı kurmak için ileriye gidiş tekniğinden yararlanır, yararlanmaktadır ve gerçeklik duygusunun, hayatla özdeşim kurma ilkesinin gerçekleştirilmesi adına mutlaka yararlanmalıdır.

3. İleriye Gidiş Tekniği

Felsefedeki dip zıtlık kuramı (düalizm) varlığın karşıtlığını iddia ve ispat eder. Roman teknikleri içinde yer alan “geriye dönüş tekniği” bu kuramın içinde değerlendirildiğinde “ileriye gidiş tekniği”nin de var olması gerektiğini kesin ve peşin olarak düşündürmektedir. Elbette tek başına karşıtlık kuramı ya da düz mantık böyle bir tekniğın varlığını ispata kâfi değildir. Bu tekniğın varlığına ve kullanıldığına dair somut örnekler üretmek ve göstermek gerekir. Hayatı birebir taklit ya da takip eden roman türünde Tanrı erki ile konumlanan yazar nasıl istediğinde veya gerektiğinde anlatı zamanından geriye gidebiliyor ise bu imkân istediğinde ileriye gidebileceğı anlamına da gelmektedir. Şu örneklerde bu imkânın kullanıldığına tanıklık ederiz:

“Şeyh’in kenarında gelin kayığınını beklediğı mezarlıkta tekkenin eski şeyhleri yatıyordu; mezarları bakımlı ve düzgündü; sarmaşık gülleri dikilmişti taşların arasına; her mezar taşı bir kavuk biçimindeydi. *Çok uzun yıllar sonra* tekke kapatılıp bina çökmeye başlayınca mezarlık da bakımsız kalmış, aralarına Şeyh Efendi’nin de katıldığı ölülerin mezar taşları devrilmiş, bir kısmı çalınıp satılmış, mezarlar çiğnenmiş, mezarlık, çalınmamış birkaç mezar taşının da çarpılıp devrildiğı bir mezbeleliğe dönmüştü. ... Tekkenin damı uçmuş, merdiven tırabzanları yıkılmış, basamaklar göçmüştü. ...mezarlığı bir sinemacıya kiralayınca, mezarlığın çevresine bir çit çekip bir beyaz perde koyarak açık hava sineması yapmışlar, açık saçık filmler oynatmaya başlamışlardı.” (Altan, 2006:8)

“...evlenme ihtimali kadınlara yaklaşma konusundaki cüretini artırmıştı. *Çok uzun yıllar sonra* Osman’a, ‘Öyle bir yüzdü ki o, onu görenin hayatı bir daha eskisi gibi olamazdı, zaten olmadı da’ demişti.” (Altan, 2006:16)

Örneklere “*Çok uzun yıllar sonra*” girişi ile zamanda ileriye gidilmiş, net bir rakama irca edilmese bile, yıllar sonra olanlar anlatıldıktan sonra tekrar vaka zamanına dönülmüştür. Zaman en basit algılanma biçimiyle üç ayaklıdır.

Geçmiş, gelecek ve şimdiki zaman bütünlüğü içinde yaşayan insan bilinci, rahatlıkla ve biteviye bu üç zaman dilimi arasında sıçramalar yapmaktadır / yapabilmektedir. O zaman aynı tutum ve davranış yazarların da rahatlıkla ve mutlaka başvurdukları bir imkân ve iktidarın parçasıdır. Yazar şimdiki anlatırken zamanda sıçramalar yaparak geriye ve ileriye gider / gidebilir: “Zamanla ilişkisini çoktandır kaybetmişti, zaman artık onun için hep aynı yöne doğru akan bir nehir değil; geçmişin, ânın hatta geleceğin içinde biriktiği büyük bir göldü.” (Altan, 2006:29) Zaman içinde hatıraların, onların, hayallerin, her şeyin biriktiği bir göl, bir okyanustur. Zamanın bu karmaşasını, iç içe geçmişliğini ve bütünlüğünü romana yansıtmanın kaçınılmaz yollarından biri de ileriye gidiş tekniğidir.

Yazarın bu tekniğe başvurduğunun somut göstergelerinden biri de metinde gelecek zaman ekinin açığa çıkmasıdır: “Abdürrezzak Bey’in, gün geçtikçe şişmanlayan birinci karısı bir ahpap ziyaretinden dönerken arabasının tekeri, caddeden yüz metre içerde olan köşkün girişinde çamura takılıp kırıldı, bu küçük kaza daha sonra İstanbul’u sarsacak cinayetlere, binlerce insanın hayatını sürgünlerde yalnızlık ve sefalet içinde tüketmesine yol açacak bir facialar zincirine neden olacaktı; ama o tekerlek kırıldığında kimse karanlık bir istikbalin işaretini görmedi bunda.” (Altan, 2006:46)

“Bakışlarında ... ürkütücü bir boşluk vardı. Hüseyin Hikmet Bey, yıllar sonra üvey kızı için, ‘Gözbebeklerinde yakıcı bir karanlık vardı’ diyecekti ama o sırada Reşit Paşa çocuğun bakışlarını fark edecek durumda değildi, gelinini sakinleştirmeye çalışıyordu.” (Altan, 2006:58)

Metinlerdeki zaman eklerini incelediğimizde görülen geçmiş zaman, gelecek zaman, şimdiki zamanın hikâyesi gibi eklerin münavebeli biçimde kullanıldığını görürüz. (Banguoğlu, 1986) Bu kaçınılmaz kullanımlar, zamansal sıçramaları belirgin hale getirir. İleriye gidiş tekniğinin kullanıldığının en somut ve kesin göstergeleri bu dilbilgisi yapılarıdır.

“Mehpare Hanım, gözlerini kısarak öyle bir baktı ki kocasına, Hikmet Bey ne Padişah’tan, ne hafiyelerden korkmadığı kadar korktu; ... korkmakta ne kadar haklı olduğunu da anlayacaktı, canının en çok acıdığı bir anda karısı ona aynı cümleyi tekrarlayacak, ‘Kıskandınız mı, kendinize hakim olun, gülünç oluyorsunuz’ diyecekti.” (Altan, 2006:199) Gelecekte olacakları halde söylemenin tek yolu ileriye gidiş tekniğine başvurmaktır. Aslında fütürolog diye isimlendirilen insanların yapmaya çalıştıkları da bilim, bilgi, veri, varsayım ve kehanet arasında bir denge kurarak geleceğe dair öngörülerde bulunmaktır. İleri görüşlülük diye ifade edilen ve en çok devlet adamlarına ve büyük insanlara

yüklenen nitelik de edebiyat sanatına aktarılmak istenildiğine ancak ileriye gidiş tekniği ile yapılabilir.

Bu tekniğe roman karakterleri hayal kurduğunda da başvurulmaktadır. Hayal kurmak, göremediğimiz ve dokunamadığımız, ancak istediğimiz bir şekilde yaratabileceğimiz bir dünyayı düşlemektir. Tamamen bir gelecek tasavvuru ve tasarısı olan hayaller, yapmak istediklerimizin bir taslağıdır ve düşlediğimiz yoldaki ilk adımlarımızı atmamıza yardım ederler. İnsanlar hayallerin yapıldığı maddeden yapılmıştır. Bu ve benzeri nedenlerle hayal kurmayı insan ve roman gerçeğinden koparmak olası değildir. Eğitimde gündüz düşleri diye nitelenen, öğrencinin bedenlen sınıfta ama zihnen ve ruhen kâh geçmiştten bir anıya kâh gelecekten bir hayale dalarak sınıf ortamından kopması, sıradan insanların serbest düşünme ya da düşme zamanlarında bilinç akımına kapılarak zamanda savruluşları, bu tekniğin gerçek hayatın ve roman türünün kaçınılmaz bir parçası olduğuna diğer bir kanıttır. Amerikan tarihinin en iyi konuşması olarak da gösterilen Martin Luther King’in “Bir hayalim var.” diyerek başladığı ve köleliğin tarihe karışacağı zamanları işaret ettiği konuşması bir ileriye gidiş ve zamanda sıçrama örneğidir.

Paralel evrenler olarak var olan ve sürekli yardımlaşan sinema hatta tiyatro ve romanda ortak olan noktalardan biri de yine ileriye gidiş tekniğidir. Sinemada ileriye sıçrama (flash forward) olarak adlandırılan bu teknik, kurguyu akışkan kılmak adına ciddi ve geniş bir kullanım alanına sahiptir.

İleriye gidiş tekniği romanda iki şekilde kullanılabilir. Olay zamanından ileri bir başka olay zamanına, gelecek zamana atlanır ve roman buradan devam ettirilir. Sözelimi roman, başkarakterin çocukluğuyla başlar, sonra bir ileri sıçrama ile yetişkinlik yıllarına geçer, roman buradan devam eder. Bu kullanım tekniğin tekil kullanımına örnektir.

İleriye gidiş tekniğinin diğer ve çoklu kullanımında geleceğe gidilip daha sonra anlatı zamanına ve sıçrama anına geri dönölür. Böylece roman karakterlerinin ve dolayısı ile okurlarının bilmediği ve asla bilemeyeceği gelecek seyirciye gösterilerek, entrik kurgu hareketlendirilir ve daha güçlü bir dramatik etki yaratılır.

İleriye gidiş tekniğini kullanmanın amacı romanın zamansal bütünlüğünü sağlamak, olayların üç boyutlu (geçmiş, şimdiki, gelecek zaman) sunumu ile bütün süreçlerini, sonuçlarını, etkilerini ve yansımalarını göstermek; karakterlerin geleceğe yönelik düşüncelerini, hayallerini ya da endişelerini seslendirmek, Antik Yunan’dan beri sorgulanan edebiyat gerçeklik ya da daha özel anlamda roman hayat ilişkisini tekmil ve sağlam olarak yansıtmaktır.

İzlerini sürdüğümüzde bu tekniğin varlığına ve kullanıldığına dair birçok inceleme örneğine rastlarız. Alev Alatlının Yaseminler Tüter mi, Hâlâ? adlı romanında “...zaman zaman geriye dönüş ve ileriye gidiş tekniklerinin kullanılarak sürecin genişletildiği görülmektedir.” (Ulutürk, 2018:111) Keza Suudi Arabistanlı genç roman yazarlarından olan Muhammed Hasan Alvân’ın, büyük İslâm düşünürü ve tasavvuf âlimi İbnü’l Arabî’nin hayatını konu edinen, Mevtun Sagîrun (Küçük Bir Ölüm) adlı romanında, zamanın genişmesi gerektiği yerlerde ileriye gidiş tekniğinden yararlanmıştı: “Yazar, bazı yerlerde genişletme tekniğini kullanmıştır. Bu teknik de ileriye gidiş ve geriye dönüş olmak üzere iki şekildedir.” (Eminoğlu, 2018:155) Geleneksel roman anlayışı ile birlikte modernist ve postmodernist roman anlayışlarında bu teknik her zaman vardı ama adının konması gecikti ya da biraz zaman aldı.

SONUÇ

Sanatsal düzlemde eklemeler ve çıkarmalar yapsa da hayatı takip ve taklit eden roman türü, doğası gereği bütün zaman yapılarına ve kalıplarına açık olmak zorundadır. Romana ilahi bakış açısı ve Tanrısal anlatıcı olarak yani yarattığı dünyanın “Tanrı”sı olarak konumlanan yazar, geçmiş, şimdiki ve gelecek zaman dilimleri içinde özgürce hareket edebilir. Yazarın anlatı zamanından, şimdiki zamandan koparak geçmişe gittiği ve geçmişi anlattığı zamanları teknik olarak ifade etmek için “geriye dönüş tekniği” ifadesi kullanılmaktadır, tersini yaptığı, geleceğe gidip şimdiki zamana döndüğü zamansal sıçramaları ifade etmek için de “ileriye gidiş tekniği” ifadesi kullanılmaktadır.

Geriye dönüş tekniğinin içinde de saklı olan ileriye gidiş tekniğini irdelediğimiz bu çalışma, bir romandan seçilen metinlerden hareketle incelediğimiz ve roman teorisi kitaplarında yer almayan bu tekniğin varlığını, kullanıldığını ve kullanılma biçimlerini, roman türüne etkilerini ve katkılarını somutlamak amacını taşımaktadır. Roman türünü, materyal ve teknik unsurlar ile değişik yönlerden ele alarak anlatma amacıyla yazılmış kitaplarda isim ve içerik olarak yer almayan bu tekniğin roman teorisinden bahseden mevcut kitapların yeni baskılarında ve bundan sonra yazılacak kitaplarda yer alması gerekmektedir.

İleriye gidiş tekniğinin, romanlarda yazarların tercihine ve zaman ögesinin kurgulanışına bağlı olarak değişmekle birlikte; geleneksel, modernist ve postmodernist romanlarda sıkça kullanılan bir teknik olduğu, roman gerçek hayat ilişkisini sağlamlaştırdığı, romana hareket, renk ve zenginlik kattığı;

zaman ögesinin bütüncül olarak romanda temsilini sağladığı, olayların daha iyi anlaşılmasına katkı sunduğu, karakterlerin daha iyi tanınmasına ve tanımlanmasına aracılık ettiği, varlığının dilbilgisi yapıları veya yönlendirici söz kalıpları üzerinden açığa çıktığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

KAYNAKÇA / REFERENCES

- Aktaş, Ş. (1991). *Roman Sanatı ve Roman İncelemesine Giriş*. Ankara: Akçağ.
- Aktaş, Ş. (1993). *Edebiyatta Üslup Ve Problemleri*. Ankara: Akçağ.
- Alatlı, A. (2006). *Yaseminler Tüter Mi, Hâlâ?* İstanbul: Everest.
- Altan, A. (2006). *Kılıç Yarası Gibi*. İstanbul: Alkim.
- Aytaç, G. (1999). *Genel Edebiyat Bilimi*. İstanbul: Papirüs.
- Banguoğlu, T. (1986). *Türkçenin Grameri*. Ankara: Türk Dil Kurumu.
- Bowen, G. A. (2009). Document Analysis as a Qualitative Research Method. *Qualitative Research Journal*, 9(2), 27-40.
- Çetin, N. (2009). *Roman Çözümleme Yöntemi*. Ankara: Öncü Basımevi.
- Doğan, M. (2005). *Büyük Türkçe Sözlük*. İstanbul: İz yayınları.
- Ecevit, Y. (2001). *Türk Romanında Postmodernist Açılımlar*. İstanbul: İletişim.
- Eminoğlu, A. (2018). Muhammed Hasan Alvân'ın “Mevtun Sağırın (Küçük Bir Ölüm) Adlı Romanının Teknik ve Tematik İncelemesi. *Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 46, 141-162.
- Emre, İ. (2006). *Postmodernizm ve Edebiyat*. Ankara: Anı.
- Forster, E. M. (2016). *Roman Sanatı*. Milenyum.
- Forster, E. M. (1982). *Roman Sanatı* (Çev: Ünal Aytür). İstanbul: Adam.
- Gümüş, H. (1989). *Roman Dünyası ve İncelemesi*. Ankara: Kültür Bakanlığı.
- Karabuğru O. (2008). Postmodern Anlatılarda Zaman. *Hece Aylık Edebiyat Dergisi Modernizmden Postmodernizme*. 12(138/139/140), 363-367.
- Kundera, M. (1989). *Roman Sanatı* (Çev. İsmail Yerguz). İstanbul: Afa.
- Kuran-ı K. Neml 65, Hücurat 18. *diyanet.gov.tr* (Erişim Tarihi: 18.09.2019).
- Lukacs, G. (2014). *Roman Kuramı* (Çev. Cem Soydemir). İstanbul: Metis.

- Parla, J. (2008). *Don Kişot'tan Bugüne Roman*. İstanbul: İletişim.
- Ramsden, A. & Hollingsworth, S. (2017). *Hikâye Anlatma Sanatı* (Çev. Ali Bucak). İletişim.
- Stevick, P. (2004). *Roman Teorisi* (Çev. Sevim Kantarcıoğlu). Akçağ.
- Tekin, M. (2001). *Roman Sanatı (Romanın Unsurları)*. İstanbul: Ötüken.
- Tepebaşı, F. (2012). *Roman İncelemesine Giriş*. Konya: Çizgi Kitabevi.
- Ulutürk, Y. (2018). Modernist Kurguda Klasik Gerçekçi / Geleneksel Romanın İzleri: Yaseminler Tüter Mi, Hâlâ? *Curr Res Soc Sci*, 4(3), 108-115. Doi: 10.30613/Curesosc.449787.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Yusuf, A. (2017). Postmodern Anlatıda Bir İmkân Olarak Üstkurmaca (Metafiction) ve Murathan Mungan Öykülerine Yansımaları. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(52).